

VVC-dag Kies voor Cultuur

Reflectie Alexander Ververken

Hallo Cultuur,

Ik stel me graag eerst even aan jullie voor:

Ik ben Alexander Ververken, directeur van vzw Cultuurcentrum Kortrijk. Met onze organisatie brengen we 3 merken naar buiten:

- **Schouwburg Kortrijk**, waarmee we in onze binnenkort 100 jaar oude schouwburg een eigen artistieke werking brengen en lokale verenigingen en organisaties ondersteunen, waarmee we cultuurprojecten en -experimenten in de stad en regio ontwikkelen, waarmee we kunst- en cultuureducatie organiseren, waar we zo het cultuurbeleid in de stad mee vorm geven
- **Muziekcentrum Track**, het epicentrum van Kortrijk Muziekstad, waar we een platform uitbouwen om concerten, muziekeducatie, creativiteit en ondernemerschap rond muziek in de stad te versterken
- **UiT in Kortrijk**, onze ticketing service voor culturele organisaties in de stad

Ik geloof sterk in de rol van kunst & cultuur als tool om een impact te realiseren in onze diverse maatschappij. Dankzij kunst & cultuur kunnen we een bepaald probleem agenderen, begrip en acceptatie voor een vraagstuk vergroten, prikkelen van visie en verbeelding of aanzetten tot anders denken en handelen.

Ik zie ook een kanteling van een hiërarchische naar een netwerksamenleving die inzet op lokale verbinding en samenwerking. Kunst & cultuur spelen hierin een cruciale rol, door verbinding en confrontatie te gebruiken om dialoog te genereren en een actieve betrokkenheid met de samenleving te creëren.

Ik vind dan ook dat het onze doelstelling moet zijn om een zo groot mogelijke cultuurparticipatie en -betrokkenheid van alle inwoners van onze stad en regio na te streven. Dit betekent niet dat we zoveel mogelijk mensen in onze rode pluchen zetels moeten proberen te krijgen. Er bestaat immers een heel breed spectrum van cultuurparticipatie en bijhorende kunstpraktijken. Het is onze rol om als cultuurcentrum tussen publiek en artiest te kunnen staan en om afhankelijk van de doelgroep en de beoogde impact op zoek te gaan naar de juiste vorm. Dit moet kunnen gebeuren in partnerschap met andere beleidsdomeinen en niet-stedelijke partners. Cultuurbeleid moet een beleid zijn dat op transversale manier andere beleidsdomeinen voedt en mee vorm geeft.

Het programmeren van artiesten, het bieden van podiumkansen, onze spreidingsopdracht blijft heel belangrijk, niet als einddoelstelling, maar als vorm om een impact te realiseren op ons publiek dat graag op die manier aan cultuur deelneemt. De manier waarop we dit doen,

daarin willen we innoveren. Hoe de participatie maximaliseren door drempels weg te halen, community te creëren of bijvoorbeeld je doelpubliek te laten programmeren.

Daarnaast bestaan veel andere vormen waar de artiest met zijn publiek zal gaan co-creëren, of waar het publiek de artiest wordt en eigenaarschap krijgt. Bij dergelijke vormen is het proces veelal belangrijker dan het eindproduct. De investering in tijd en middelen om dergelijke projecten te realiseren is meestal hoog, de doelgroep klein, maar de impact die je er mee kan bereiken is op zijn beurt dan weer veel hoger. Ook hierin willen we innoveren. Verder gaan dan enkele experimenten, een netwerk aan partners uitbouwen, gezamenlijke doelstellingen bepalen en tools en processen ontwikkelen. Eigenlijk moeten we durven om cultuur te instrumentaliseren. Hierin is het dan net de rol van het cultuurcentrum om de onafhankelijkheid van de artiest te bewaken door op zoek te gaan naar die specifieke artiest die een connectie heeft met een bepaalde doelgroep of beoogde impact in plaats van aan een bepaalde artiest een vorm of eindresultaat op te leggen. Het kan ook onze rol zijn om een plaats te creëren waar die artiest en doelgroep elkaar zelf kunnen vinden, en waar wij als procesbegeleider kunnen optreden.

Eigenlijk kan je de vergelijking maken met de bedrijfswereld. Om als bedrijf te kunnen blijven bestaan moet je investeren in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe technieken en producten. Vandaag verkoopt een bedrijf een bepaald product waarmee hij een marge genereert. Het is fundamenteel een deel van die marge te investeren in R&D om een nieuw product te ontwikkelen waarmee het morgen zijn marge zal maken. Er bestaan duidelijk afgeijnde processen waarin ideeën kunnen ontstaan en kunnen doorgroeien naar volgende fases in hun ontwikkeling. Van experiment naar prototype naar pilootproduct naar finaal product.

Ook in de cultuursector is het vitaal om te investeren in R&D, om ruimte te creëren om kennis en vaardigheden te ontwikkelen. Alleen op die manier kunnen we een maximale impact van kunst en cultuur nastreven in de wereld van vandaag én die van morgen.

Heel snel komt dan de vraag met welke mensen en middelen we dergelijke innovatie willen genereren. Moeten we minder programmeren, om meer te experimenteren? Moeten we op zoek gaan naar nieuwe verbindingen door bestaande te verbreken? Wat zijn de noodzakelijke competenties om te innoveren? Procesbegeleider, netwerker of makelaar?

Binnen het lokaal bestuur moeten we op zoek naar de juiste partners, gezamenlijke doelstellingen om zo de beschikbare middelen maximaal te kunnen inzetten. Dat is voor mij de grootste reden waarom het belangrijk is om het cultuurbeleid lokaal vorm te kunnen geven. In elke stad of regio zijn de dynamieken anders, de mogelijke partners verschillend, de doelstellingen niet altijd dezelfde.

Het Vlaams beleid moet aanvullend zijn, moet impulsen genereren als startkapitaal om innovatie in gang te zetten. Het is immers belangrijk om effectief met projecten te starten, om goede voorbeelden te kunnen geven om zo alle stakeholders te overtuigen.

Maar ook het nationale en internationale niveau spelen een stimulerende rol. Cultuur wordt immers erkend als een noodzakelijk onderdeel van duurzame ontwikkeling en krijgt dan ook

zijn plaats in de Agenda 2030 ontwikkeld door de Verenigde Naties. Doorheen de 3 dimensies van duurzame ontwikkeling, het economische, het sociale en het ecologische speelt cultuur een belangrijke rol. De 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of SDG's vormen het actieplan naar 2030. Het is een krachtige tool om samenwerkingen op te zetten met partners uit andere sectoren, omdat deze 17 SDG's als kapstok kunnen gebruikt worden om de gezamenlijke doelstelling van een bepaald project te bepalen. Zo koppelen we bijvoorbeeld ons kinderkunstenfestival Spinrag aan SDG 4 (meer bepaald doelstelling 4.7) omdat we tijdens dit festival heel hard inzetten op kunst- en cultuureducatie bij kinderen. Tegelijkertijd koppelen we het ook aan SDG 10 dat inzet op het verminderen van ongelijkheid omdat we tijdens Spinrag een focus hebben op het bereiken van kinderen in kwetsbare positie in onze regio. Een ander voorbeeld is dat we met Greentrack Kortrijk onze acties linken aan de verschillende SDG's en zo sneller tot de juiste partnerschappen komen.

Op die manier creëert de internationale gemeenschap een universeel kader waarmee we de impact van kunst & cultuur kunnen uitdrukken. Het faciliteert samenwerking en stimuleert op die manier opnieuw innovatie.